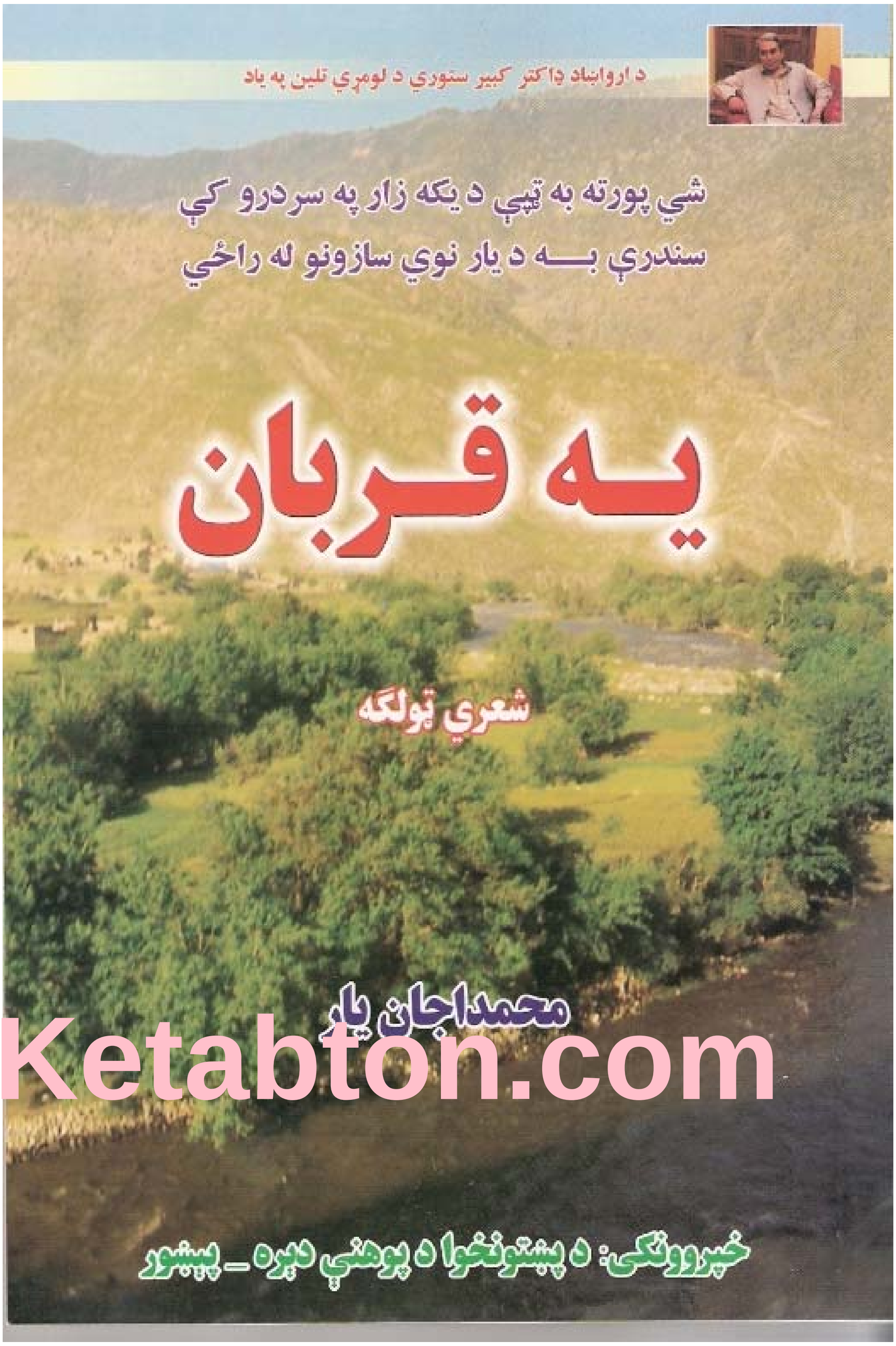

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : *یه قربان*
شاعر :: محمدا جان یار
چاپ زیار :: بصیر بېدار ستوری
خپرندوی :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ نېټه :: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل
چاپ شمېر :: 1000 ټوکه
کمپوزر :: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای
د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور
Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه قربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان يار

خپرندوى: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــه وکتـای پــر پېچ زلفــې د تــرکـــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتيـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسـيلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حميـد بابـا د پاسـني بيـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتــه مــا لــومړۍ مــصرع د شــعري وزن (تــول) ځنــې ژبنــي وزن (تــول) تــه واړولــه او هاغــه آهنګ او موسيقي، چې په شعري وزن کې يې لاره، اوس يې نه لري. يوه بله بېلګه:

سبا به بيا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بويوينه

ابهــام او ايبهــام دواړه خــوږې خوښــدې دي، چــې د شــعر پــه بــام اشــارې کــوي. پــه دې لنــډۍ کـې د کوچيـانۍ پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچيـان او کوچيـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچياني ژوند نرډې (قرينه) ننبه ده.

دغــه راز د ګلانــو غــاړې ددې لپــاره هــسکې دي، چــې ســتا لــه لمنــې يــې خونــد او رنــګ اخيـــستی دی. اوس چـــې ســـړی هـــر څـــومره دا مانـــا پراخـــوي (تفـــسيروي) او راســـپړي (تعبيـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خيـال پـه لنډ شعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شـي د اوسـني وخـت بوخـت او سـتړي انـسان تـه داسـې لنډ او د خنـد شـعرونه وليکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي يا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زيـــاتوي هـــومره خـبره مـزه خوند

پېچلتيـــا او لنـــډوالی خـــور او ورور دي، چـــې د حـــساس ذهـــن خاونـــدان پـــسې ګرځـــي. نـــه وايـم چـې سـاده "پېچلـی" (سـهل المتنيـع) ګونـدې هنـري ارزښـت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وايـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنيـع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به يې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وربغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا ليدل
لاړمـــه بيـــا راغلمه اوس بيا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه د ېرش کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آ د لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یواځې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه ټپه ووایه.

علي ګل پېوند

هامبورګ، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپین ږیري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بیا یې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا یو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږدیو ته وکتل، بیا یې یو سوړ اسویلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه!

د سپین ږیري بابا د زړه د تل نه راوتې اسویلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست یو؟

زه یو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې لیدل، ماته د سپین ږیري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بیخي اتاله پاتې شوم. د سوچونو یو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخیستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بیخي پته نه لګي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خیال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کیسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو یې د خپل بابا وطن نه دی لیدلی او بیا د فکرونو په نیلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمینان نښې لیدل شوي، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه لیدلی.

زه د اروپا په ښاېستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبیر ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نیولی شوم، په دې خیال چې دا واورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې یو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما د دغه قام پرست ملګری د خپلو لیکونو په هنداره کې د وړاندې نه لیدلی و. دا محمدا جان یار و. یو شاعر، یو ناول نګار، یو افسانه نګار او د دې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان یار!

"یار "ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه یې راکړه، بیا یې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته یې غلي غوندې وویل:

ـ ملګریه! زه نه پوهېږم، چې څنګه به یو ځل بیا په خپله خاوره سپرلی وینم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاېستونو سیلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړې واضحه ښکاره شوه:

ــ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمداجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ــ روره ! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بــه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمداجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ــ یاره ! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ــ وروره ! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار " ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمداجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کــارغــان د بــل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو ټپې دي ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمداجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمداجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي " نو مور د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ موږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمداجان یار راته وویل:

ــ ولې ملګریه ! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو ، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

مـا ورتـه وويـل، چـې "يـاره" مـنم چـې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانيـت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـيقيت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبر يم، چې:

دې خوار نصيب رابېل کړم د وطن د تاترو نه
پيدا ومـه خــزان کــې پـه خزان ورژېدم

"يـار" چـې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېـدو، نـو پـه سـترګو کـې يـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر يې وويل، چې هو لايقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

مـا د "يـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وويـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پـسې سـبا راځـي او دغـه وخـت يـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وويـل، چـې: "واخلـئ تـاوده وړي، واخلـئ تـاوده وړي" ددې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خيـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا يـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وويل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې يې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لايق زاده لايق

ډاېرېکټر
رېډيو پاکستان ـ کوهاټ
27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږ د یه قربان شو

بیا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخیستم یادونو
یوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناثاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردې اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کړه زموږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لويې لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هرکلي کې خالي شوي
منګي شول درې ورې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم ورپکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وينو څاڅکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نيولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خېژي د باروتو د عطرونو چم کې

د مينې خيال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترې وړې کله خوب وړي ښاپستونو چم کې

کوچۍ خندا به بيا هېلبند د ښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځې يا غي خيالونه خامخا يا غي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د يار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلی غلی شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اوربده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غمازونیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږکې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام توره تیارو نه کړمه څېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوټو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اندېښنو سره لوبېږم

او سنی پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد بړي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچې راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلې ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه کې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرځنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې ريښې رېښې ګرېوان نه مې تڼۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راځغلي زموږ غرو ته
په غاښونو کې ددې وطن هوسۍ وړي

لږ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښا پست تېر نه وځې ياره
مَېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنهۍ، تنهۍ کړي
چې وربل یې پاس په وربځو ول په ول شي

تول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښایست زموږ د کلي یو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

ددې خپلې خاورې مینه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د یار په کور چا اور دی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شونډې اغزو بیا په ګلونو ایښي
مالګې غماز په پرهرونو ایښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې یې په زړونو ایښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنګنونو ایښي

بیا به له کومه شي هغه ننګیالي
چې سپینې تورې یې په سرونو ایښي

ساتي به هغه خپل وطن له غیرو
چې هتکړۍ یې په لاسونو ایښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوړ دښمن سره یې لوزونه ایښي

د تورو زېرمو د نیولو په نیت
زورور هرځای کې دامونه ایښي

بې اسو بلو نور څه کوی شي یاره؟
دښمن دي بیا په کورګامونه ایښي

2003/5/22

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
څو پښتانه ګامونه اخلم خو هوښيار ځمه

دلته دا ټولې لارې ګوره هديرې ته تللي
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتي نه ځم ستنوم ګامونه
د مينې لاره باندې هر کله سرشار ځمه

ډېرو له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسوېلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره يار درومې د جانان کلي ته
که رقيب لارې ټولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16
جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښاپست دې د زلفانو په تورتم واخیست
دې توري شپې رانه دا سپین سحر یو دم واخیست

په تروږمۍ کې راایسار یمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصیب کې مې ټول عمر د چا غم واخیست

په خلیته لارو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بیا مې په بدل لاره قدم واخیست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مینه کې قدم راسره سم واخیست

خپلو وروښودم پردو په غشو وویشتمه
د نفاق اور د یار په کلي کې هر چم واخیست

2005/1/6، کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زموږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان او س هغه وعظ نکړي
بیا یې سیاسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي او س زمونږ د نادودو کیسې
د تباهۍ وسه په موږ باندې هر چا کړې ده

یمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټینګ پښتانه ګامونه اخلم یاره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لارې لارې ځي
خولې نه مې اوړدې اوږدې کوکارې ځي

اوردی لګېدلی په نصيب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هر څه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چيغې مې هر خوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د يار په کلي کې !
سوي اسويلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لویه بدبختي مو ور ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګينې تورې نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

2004/12/31 کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پترې د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

✲ ✲ ✲

څلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکرو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زورورې زړو کې

د اتفاق او د ورورۍ په تمه
کینه نور نه ساتو هېچرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او له ناندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار وېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرى د پيپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوى شور رالګېدلى دى پېغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نيول شوى تړي سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لارويه جل وهلى آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې ټولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هرڅوک يار ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصيب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردې اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه يم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلي کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ايمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دې رسولي قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېوني يوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې مورې باندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته ياره پاتې د اسرې ځاى چېرې نشو
خالي خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

شرم، غېرت تللى ککرو نه دى
تور چم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې شوې

2002/1/3 کولن، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو یې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګه کړی
له هر نښتر د زړه نه سرې سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ویلو نشته هدیره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لینګیو او د وخت وږي چړي له لاسه
ټولې دنیا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

ستړې بیبیانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هر ځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سر ټکوم
یاره دنیا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی میني قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سوری سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې د رته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زمونږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندني غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په موږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر را نه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوی دی

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشي
دا څو مره بلا وخت دې په جنګو تېر شوی دی

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر وتې
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د یار تل په اسویلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

څڼور

کوڅې زمونږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکيه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه ليرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټټګ ټکورورپکې هروخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بيا ځلې په ګډا شي
وستلې ميدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څڼور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو ياره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سپېتار غږ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

ځمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر وهلي به وي دې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به ټپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي دړې وړې منګوټي به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خوارہ خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د ټپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

2004/10/19، راین په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقیب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربانډې پوه یمه مطربه تال دې بل شانې دی
ښنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډې د حالاتو جادوګرو کړې
خومره خوږه مینه یې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو ستر ګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سایل او د کاروانه کړله

هله به یاره ښه شعرونه او غزلې لیکې
که دې ټپه بیا له سندرو یه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی یمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه ثنګه د سوچه اسلامیت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه موږ ته ښه د شریعت لار

د سوچه ږیرې او ښې سپینو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکرل اورونه
اسلام هېر کړو تا نیولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو یې خپل دین له مرۍ ونیو
یاره ورکه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته
مزار ته مې د اوښکو ډېوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خيالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
په خلکه دا به څنګ شي يتيمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړي يتيمانو په مخ اوښکو
د وير له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مينې حسن ګونګې ښاپيرۍ شوې
ګذران د مينې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که ياره شا به چې نن ستا د ټپې وار دی
غوړ غوږ دې تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نیولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خیر به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځیري دي بېخي تمه تري نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی میالي صیب لپونو لره

خوشې دي عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي میدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بیا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښایي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو یووړه پښتنه ناوې
موري لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به یار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13
جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زياتي ووايه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووايه
لوظ به د مينې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خير دی ومنه
مينه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې يار ته ځای ورکړو
راشه بيا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولي ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کېسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاو شوی د غم شپول رانه موږ چاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې يارانې له مرۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګير د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تيارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه ګناه ده
څه ياره خدای دې مل شه ما خو تاته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولتېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له نا کردو نه په خپګان ورژېدم

پر دوکوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کانو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګیدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غرې کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وروکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زمونږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي یاغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګر یې چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړګي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن یې زمونږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو له راځي

یو وخت به دا سرسامې ککرۍ شي درې وړې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به ټپې د یکه زار په سرو درو کې
سندرې به د یار نوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سورۍ سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه باڼه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایې یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نورې بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چاته ددې خپل زړګي حال ووایم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیسې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټولو راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غیرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپينو سرو رابانددې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلي د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښـــــي ده خوشـــــحالي ده يـــــاره هـــــر خـــــوا پـــــسرلی دی
دا ژونـــــد يـــــوا ځې زمـــــونږه لـــــه ويرونـــــو ســـــره دی

2003/12/2

* * *

يو شعر

زه بـــــه اتڼېـــــزه ســـــليمان د غـــــره راواخلمـــــه
بيـــا كـــه تـــورې بـــورې پـــه ســـر ژڼكـــي اتـــڼ واچـــوي

2005/6/4

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مينې مرۍ ونيوه له ستونې
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما يې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په مونږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې يار ستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په مونږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلوريزه

د توري بورې سرته بيا ځلي ډول وخېږوه
ياغي بادونو د وطن د ناوې شال وړی دی

د ښار کوڅه په کوڅه اورمه پردي سازونه
چا د هوجرې نه مې منګی او سېتار تال وړی دی

* * *
*

کلونه وشول چې روان يمه په ورکو لارو
په کومه لاړ شمه چې ورشم د جانان کلي ته

دا ځل د زانو په کتار پسې مې نيت کړی دی
که په وزرو کې مې يوسي يو ارمان کلي ته

راين، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوبښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران رالوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تورغره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وړي بل احمد ته په شمله وتړو مبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په د ښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی ببرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستي څومره سخته دلته
مورږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سرې د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدایزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوړو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لو شوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په ټال کې زانګي
د کونړ یار هم دي غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بېواره لېونۍ غوندې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کندهر کندهر کوڅو کې کندهونو باندې ګرځي
غېبي غږیې په غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بیا روانه شي د شوندو په سر وایي
رېبار لکه چې حال د جانان بیا راوړی دی

د لارې لاروی په ښه نیولی شي ورګوري
تاثیر یې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منده د کوټې بلې ته خېژي
چارګل یې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی یې یاره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژڼکو باندې يې وويشئ
پردي بدرنګه سوداګر زموږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو د پوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خير که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنيا به ګوري
د تاريخونو زوړ دښمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د يار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلي

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څومره نادودي وکړې مور خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته يو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته يو له مرګونو سره

خپله اګاه نه يو خو بل ته هڅو غوږ نه نيسو
قبيلوي سيستم کې ښکېل يو له غمونو سره

يو ورو د بل وينو ته ناست يو عجيبه مخلوق يو
کله به سيال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر ياره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

څمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې را یاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړي پکې مونږه چې خاپوړې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چانه خپل جانان کلی

نوم یې وته پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمد اجان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانباد ډاکتر کبیر ستوري
ته !

سودا اخیستی یمه څنګه به شي ستوري شمارم
خو کبیر ستوری پکې نشته له مداره وتی

دا د پښتون اسمان انګړ راته خالي شو
زمونږه ستوری د یارانو له کتاره وتی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګښار

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانه زدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د ویر په چم کې اړولي دي
یوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقیب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مینې خون په ولجه وړی دی
یاره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

✵ ✵ ✵

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه بربښنا غوندې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زر ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20
کولن راین باغچه

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

ډېره موده کېږي ورته لېده د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کړي خورې له قصده توري شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي

جرمني، کلن ښار

✵ ✵ ✵

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلې يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هيڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډو کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې ورې مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

ياره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړې
نور ګودر په غاړه مه ځه مازديګر کې

2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصيبونو راپرېوتي له اسمانه تېسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو ، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واکې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کيسې د ننګ او غېرت لاړلې په سين لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بيا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مګې هم په ګينګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د يار سندرې ژاړي درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مينه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نيمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نيمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وايي راته
ګونګۍ شوه ياره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خیر کړې د مینې دنیا ورانه نشي
مینه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکلیو په کوڅه زړګیه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مینه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې یار زړه په ایلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مینه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راین

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

واړوه د مينې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسويلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
څوپې تلوسې شوې مرې ساه ګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ويرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه د بېوان چم کې

ګام په ګام يې سرې زمورږ د خوار کلي چينې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي يتيمان چم کې

خدايږده چې به شني کوترې بيا زمورږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي دېوران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې ياره
هر څېرې د بېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کوروايلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کړېږي ورېږي ځوانۍ ورته اوبه شوي
توري سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولي ډېر دي
په بڼو باندې رسا رسا ویشتل کړي

سره منګي سره ګودر ته مازدیګر ځي
د نګه غاړه ځي د زړکي په شان تلل کړي

سترګو یووړه لېونۍ غونډې ښکاریږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

✵ ✵ ✵

د هسپانيې سانسيبا ستن ته !

سانسيباستن د سرو ګلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شيګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپينې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپست کې يې د جنتونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
يار د پامير له ګړنګو راغلی
ستا د ښاپست په اورېدو راغلی

يې په رښتيا د يادګارونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره

2001/8/4

هسپانيه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څاڅکی عمر هسې راوربېږي
ژوند روان يو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخيستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

ياره دغه زموږ لاره ده روان يو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23

جرمني، د کولن هديرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بیا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سینه تا د مینې کر اشنا

د اسوېلو بادونو یووړه د پګړۍ چڅره مې
غشي د مینې مې خوړلي په ځیګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګډ شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه یاره
پرې چې پردي ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثیرمه لېوني یو؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني یو

خپل کاله کې اتفاق زموږه نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني یو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني یو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډوکار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني یو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه یو
تمدن نه یو په تېښته غرني یو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
یوازې مونږه یې مېندلي دهرني یو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا مونږ یوازیني یو

یو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
یاره ټول عمر یو بل نه خواشیني یو

2001/5/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مړې نه نيول شوي
بې وسې رارسېدلې ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پيدا نشي احساس د زړه په تل کې

يو تربله زاربدل چې ورکې نه وي
ياره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

يکه زار

وبه خاندي سپورې شوندې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مينه وي، ساندې به سازونه شي

بيا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سينو کې زړونه په ټپونو شي

پورته به حجرو کې يکه زار غږ د ټپو شي بيا
شرنګ به د پېزيب سره د منګو او سپېنارونو شي

غوځې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګيا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له څُماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي يارانو کې يار پاتې به يې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راين جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزي وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه تورهٔ د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګړنګونو پې ناري کړئ
مور همغه پښتانه یو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شې
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شې

ګناهونه دې له رېرې نه ثخېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شې

✵ ✵ ✵

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه رېرو اړولی مېکیدې ته

په قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دې چلېږي هدیرې ته

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووايه
خوږې د مينې افسانې ووايه

د ګل په مات ډنډر راواخله کيسه
سندرې ښې د زمانې ووايه

ساقي څنګلاس تر زنې بيا ولاړې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووايه

دا د وطن کيسې دې هېرې نه شي
خبرې ښې د ويرانې ووايه

د ګل په زېړه پاڼه ليکه يار ته
ورته دا تېرې کارنامې ووايه

❋ ❋ ❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ښار

څنګېدلی دی کوځو کې نه ښکارېږي
رنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خماريان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مينې لاړې يارانې درپکې نشته

له کندړو دې راخېژي فريادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږ کې رقيب مينه د يار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بد بختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وړه شوه انسانانو باندې
ځکه تېرې، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بډې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکارې درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا بړو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حیا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخورېږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخورېږي

له وحشت او مصیبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

او ښکې واوښتې څپې شوې
سور دریاب شو راخورېږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنیا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخورېږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
یو عذاب دی راخورېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
د پېر بې اب دی راخوربړي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخوربړي

2002/10/5، جرمني کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نادودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښار يې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټیکری رېښې رېښې کړو
تا ولید چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږیره دې اور پوري شه د سپینو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه راوږده شول
په ما يې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې یاره سرې سکروټې راورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
یو تر بله وکړه موږ مقابله

تباهي مو خپل غریب وطن ته راوړه
اوس حېران یم چاته وکړم ګېله

چې هر څه مو ټول په سیند باندې لاهو شول
شوه د یار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9
جرمني، کولن

سندره

د عبدالله مقري د یوې سندرې په پیروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

خپل کور او کلی مې یادیږي
زړه مې نری خوږیږي
لپه توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران یې خپل یار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سینده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راین

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ماته شوي ګرېوانه ته سپینه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سینه کې زړګی چوي له انتظاره

ن جرګه د پیترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وایي دوباره

دغه دور عجیبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختیاره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې د بنه بله چاره

یاره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27

بون، پیترسبورګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخاني پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې ياراني پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنگ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهاني پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زماني پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زياتي ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډکې پېماني پرېږده

گړېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پرديو تراني پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربگنۍ او افساني پرېږده

خامخا ځې به د سيالۍ ميدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وگټې خولگۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وايي يار مينه کې زوړ دود د زماني پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې پټوم

مه راچوه لاس پرېږده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قافه هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
سترګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچو شونډو

توره قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لاړې سرې شوې دې چلېږي پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دی پسرلیه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېده
یار دې د عمر مساپر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دي یو ویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24

جرمني اورینګن

✵ ✵ ✵

✵

چې جدا مې د خوږې مینې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نیولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري یاره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اروابناد روهي د لسم تلین په غونډه کې

مـــوږ بــــه د هاغــــه پــــه یــــاد د اوښـــکو ډیـــوې بلـــې کــــړو
تــــل بــــه د هاغــــه د اندېــــښنو پــــه لـــــور قـــدم اخلـــو

جـــوړې بــــه د هاغــــه چـــا یــــادونو تـــــه غزلـــې کــــړو
نـــوم بــــه د "روهــــي" د ادب ســــتورو ســــره ســـم اخلـــو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډمه له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شین وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6

براوو ايلر، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لړاو بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسوېلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پانې پانې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا دېخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلي سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې ایرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خو مې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه او سه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړي یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
یا به دې د سپینې زنې خال شمه

ما په شنو یادونو زړه تړلی ستا
خوا ته مې نږدې کړه چې وصال شمه

نیت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مینې سیال شمه

یا مې لکه ګل وربل کې وټومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول یادونه ولیکم
کله چې شاعر شمه ، لیکوال شمه

2002/5/31، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په مونږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږه مه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلې انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زمونږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
ځنګو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به نارې د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خورې به ښې ورېمې د ګلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په ځپو ځپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم ځنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

تورې به ګور ګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زاڼو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ځنکې به ډوله ته له میدان نه دورې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښابستونه دي
عطرو خوشبويې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زانې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پانې پانې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تانې تانې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته یې څومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاريس کې د "هيفل" په سر
تول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
ياره يارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاريس، فرانسه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځار بېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدای پېرو هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لورېینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هر څه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځي به ته ضرور پسې
ګران دربانه دې هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

* * *

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردي وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښا بست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2

جرمني، کلن روګندرف

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

ثه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور دې کلي نه ګرانه ځم

اور يې راته مينه باندې پورې کړو
اوښکې تويومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وينې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
ياره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلی يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاېست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د خټو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوری راتوی شوی دی زمونږ
قهرېدلی یواځې موږ باندې اسمان دی

شېخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن ثېرې نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې ثه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشومه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترثو ته زما

پرې چې زمونږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترثنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا خپېرې د مغرور مخ هسې شین واړاوه
ټوله نړۍ ورته دښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

د شهید وطن په چېغو بېګا ویښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي رابانندې اوري
یوویشتمې پېړۍ دا سې استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شپې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډز دی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرڅنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپینه صفا خبره
نه به منې مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خو بل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فیننډال

❋ ❋ ❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن يم
لکه بلبل په پسرلو مَېن يم

ګل به شم و مې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن يم

ټال را کړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن يم

سودا اخيستی يمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن يم

پېرزو د سپينې خولې دې کمه نکړې
ياره دا ستا په شونډو سرو مَېن يم

2001/6/27،
هالنډ ، فينندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وايي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له خیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره موږ ته دا جهان تول په رباب دی

2004/2/5
کلن، روگندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نه شته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دی جانان زما
ګران راته هر چا نه دی جانان زما

دومره خپل ښاپست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دی جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خو بې شانه دی جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
څومره خرامانه دی جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
په خلکه زور د ښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډوالو وطن بمونه راوریږي
د ټولي دنیا زړه کې را ته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اورول

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په خیر راغلې قدردان اشنا
یو ثو ګېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته ګران اشنا
د وران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستا د سوري ګوګل په شانې زه هم
د زړه په سر باندې داغونه لرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته یم
کړمه فریاد ژور زخمونه لرم
یه رنځېدلی پرېشان آشنا
زما په درد ثه پوهېدی شې که نه؟

هرثه په پردې دې دا چې وینې دلته
سود پرې زموږ د زړونو کله کېږي
دا ارتقا د بل د مته زور دی
دغه کارونه په فکرونو کېږي
موږ یو په ځان پورې حېران آشنا
ثو اسویلي درسره وړی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږ سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هر څه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېر ایستلی ولس
د دوی جهاد هغه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو څلۍ!
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران آشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شوندو راته غوږ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تللای ډېر رقیبان لرم

کله دې شوي د زور کلې پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څو مره ټینګ عهد و پېمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخیستي له نظره ده

راغله زموږ چم ته کومه زانه ده
چرته سپېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چینار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېر موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپیرۍ د کوه قاف ښکاري
یا د پامیر زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي یاره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتيا رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هر څه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
سترې نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به ياره د هر چا د غربولو

2002/2/20

جرمني، کوروايلر

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مينه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هېبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د وير په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

زانو غړۍ دي اوږدې کړي خدا ېزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سيسۍ نشته

لور د هر چا په لاس کې وينم ځي د ګلو لو ته
غرونو کې هم هغه نښترې او ثېږۍ نشته

ډکه وياله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هيلۍ نشته

2001/3/8،
د راين په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته يم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته يم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بيا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو ټپو ته يم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته يم راغلی

ساقي دا ځلې خير دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
يو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته يم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مينې لوږی کړی
دا مينه پښتنه ده زه پښتو ته يم راغلی

د سرو شونډو په ياد مې خولګۍ وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته يم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د يار د مړاو اوښکو څڅېدو ته يم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللى ککرو نه دى
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پانې د تاريخ يې تانې شوې

2002/1/3،
کولن راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې څيرې ګرېوانه سره

څو پورې به دا سې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړيمه قرانګو يوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کړې د يار دا خبره ونيسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زمونږ اسمان نشته
زړونه لرو مینه کولی شو جانان نشته

د بڼو غشو دې سینه سوری سوری کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مینې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاړې پکې هغسې یاران نشته

هم پښتنې بیبیانې چېرغواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن یې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا یخه کړه
د رقیبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسی اسویلي یاره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدایږو ستا پښان نشته

2002/11/6، د کور وایلر جزیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راورېږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخيستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاريس په بازار خرڅ شول لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته يوسئ
مور په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانيول شوی له مری نه
رااوړېده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کورلويه بلا ده
له پخوا نه يې چيچل راته غابنونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د يار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که تول یو شي پښتنو ښه به درانه شي
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شي

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شي

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه تو تي غونډې رانه شي

علم و فن باندې به خلاص شي جهالت نه
زیاتې شرم دی چې ورو سته له چا نه شي

یار کړې تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شي

2005/6/2
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1. کوکارې — شعري ټولګه
2. سره ډولۍ — د لنډو کیسو مجموعه
3. د کونړ تاترې — تحقیقي او تاریخي اثر
4. ویر — شعري ټولګه
5. ترلې کڅوړه — د لنډو کیسو ټولګه
6. د لیلی دښته — ناول (سترګو لیدلی حال)
7. څانګه — ناول
8. هوسۍ — ناول
9. په قربان — شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10. ګلاب او پرښته — ناول
11. سفرنامه — سفرونه
12. کلونه تالانونه — ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

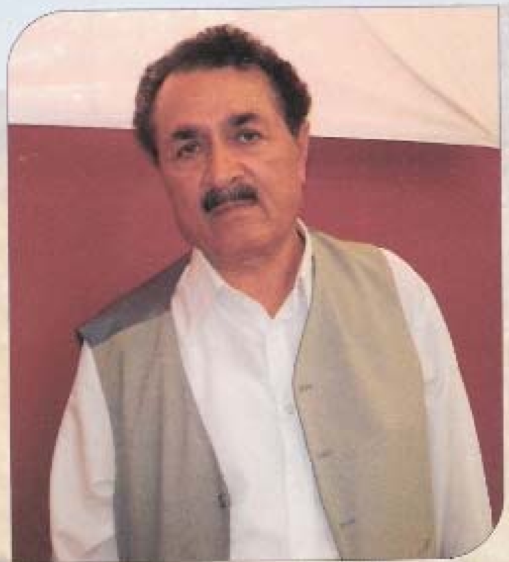

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړي دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوائد عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library